

Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Τμήμα Πληροφορικής
ΠΜΣ «Δικτυωμένα Συστήματα Μεγάλου Όγκου Δεδομένων»
Μάθημα: «Αλγόριθμοι Βελτιστοποίησης και Παράλληλη Επεξεργασία»
Μέρος Β΄: Παράλληλη Επεξεργασία
2022-23

Σχεδιασμός Παράλληλων Προγραμμάτων (I)

(με τη βοήθεια της παραλληλίας δεδομένων)

<http://mixstef.github.io/courses/pms-parcomp/>

Μ.Στεφανιδάκης

Στρατηγικές παραλληλοποίησης

- Για την επεκτάσιμη (scalable) συγγραφή παράλληλων προγραμμάτων
- Παραλληλία δεδομένων
 - Data parallelism
 - Η πιο «εύκολη» και επεκτάσιμη στρατηγική παραλληλοποίησης
- Παραλληλία λειτουργιών
 - Functional decomposition (“task parallelism”)
 - Συνήθως σε συνδυασμό με την παραλληλία δεδομένων

Παραλληλία δεδομένων

- Εφαρμογή της ίδια λειτουργίας σε διαφορετικά σύνολα δεδομένων
- Προσοχή: «ίδια λειτουργία» δεν σημαίνει κατ' ανάγκη «ακριβώς ίδιες εντολές»
 - Ο όρος καλύπτει διάφορες μορφές, από την απλή εφαρμογή ενός μετασχηματισμού σε κάθε στοιχείο ενός πίνακα έως πιο σύνθετες μορφές λειτουργιών
- Η παραλληλία αυξάνεται όσο αυξάνονται τα δεδομένα
 - Επεκτασιμότητα (scalability)

Διαθέσιμοι μηχανισμοί

- **Παραλληλισμός σε επίπεδο εντολών**
 - Η εκτέλεση της ίδιας εντολής σε ομάδες δεδομένων (vector parallelism, π.χ. streaming instructions)
- **Παραλληλισμός σε GPU (SIMT)**
 - Η μαζικά παράλληλη εκτέλεση των ίδιων λειτουργιών σε διαφορετικά δεδομένα
- **Παραλληλισμός σε επίπεδο threads**
 - Πολλές διεργασίες (διαφορετικός program counter) εκτελούνται παράλληλα
 - Κατάλληλο για παραλληλία δεδομένων και λειτουργιών

Σειριακή σημασιολογία των προγραμμάτων

- Παράδειγμα loop:

```
for (i=0; i<N; i++) {  
    a[i] = func(a[i]);  
}
```

- Κλασσικό παράδειγμα παραλληλίας δεδομένων;
 - Θεωρητικά η παραλληλοποίηση μοιάζει πολύ εύκολη
 - Αρκεί να επιτύχουμε παράλληλη εκτέλεση π.χ. κατά ομάδες δεδομένων
- Κατά πόσο αυτό όμως ισχύει;

Σειριακή σημασιολογία των προγραμμάτων

- Παράδειγμα loop:

```
for (i=0; i<N; i++) {  
    a[i] = func(a[i]);  
}
```

- Τι εννοούμε σε ένα σειριακό πρόγραμμα
 - «Θα επεξεργαστούμε τα στοιχεία του $a[i]$ το ένα μετά το άλλο»
- Τι ισχύει για ένα παράλληλο πρόγραμμα
 - «Θα επεξεργαστούμε τα στοιχεία του $a[i]$ το ένα ανεξάρτητα από το άλλο»

Παράλληλη σημασιολογία

- Παράδειγμα loop:

```
for (i=0; i<N; i++) {  
    a[i] = func(a[i]);  
}
```

- Μήπως ο μετασχηματισμός του $a[i]$ επηρεάζει global μεταβλητές;
- Τι θα γινόταν αν π.χ. για τον υπολογισμό του $a[i]$ χρειαζόταν και το $a[i - 1]$;
 - Πολλοί αλγόριθμοι χρησιμοποιούν γειτονικά στοιχεία

Σειριακές αλγοριθμικές δομές

- Ακολουθία (sequence)

f();

g();

h();

- Υπονοείται μια σειρά που πρέπει να τηρηθεί, ακόμα κι αν δεν υπάρχουν αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των f(), g() και h()
 - Για να διατηρηθούν στη σωστή σειρά αλλαγές σε global μεταβλητές (side effects)

Σειριακές αλγοριθμικές δομές

- Επιλογή (selection)

```
if (condition)
```

```
    f();
```

```
else
```

```
    g();
```

- Υπονοείται ότι, ανάλογα με τη συνθήκη, θα εκτελεστεί ή το f() ή το g()

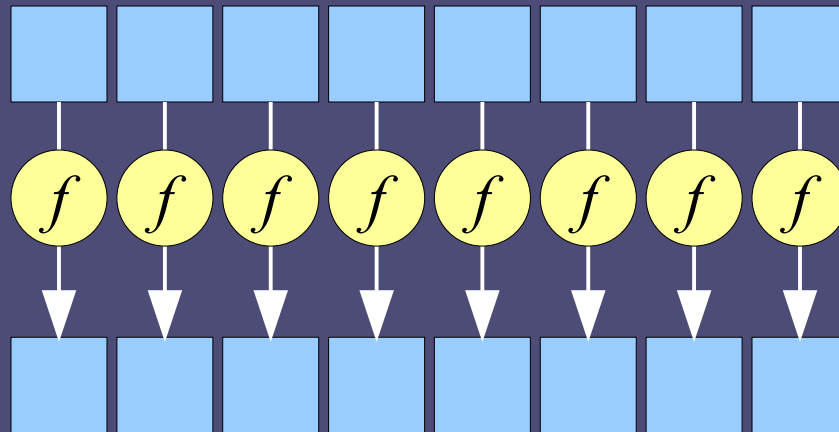
- Και ποτέ πριν τον υπολογισμό της συνθήκης

Σειριακές αλγοριθμικές δομές

- Επανάληψη (iteration)
- Όπως είδαμε, είναι δύσκολο στη γενική μορφή να ξέρουμε αν μπορεί να παραλληλοποιηθεί
 - Εξάρτηση από προηγούμενες επαναλήψεις
 - Μη γνωστά/σταθερά όρια εκτέλεσης
 - Επικάλυψη στοιχείων, π.χ. μέσω δεικτών
- Το κυριότερο εμπόδιο είναι ότι μία και μόνο σειριακή αλγοριθμική δομή (η επανάληψη) αντιστοιχεί κατά περίπτωση σε διαφορετικές παράλληλες υλοποιήσεις

Map: μια απλή περίπτωση παραλληλίας δεδομένων

- Εφαρμογή μιας συνάρτησης σε κάθε στοιχείο μιας ακολουθίας δεδομένων
 - Ανεξάρτητες επαναλήψεις
 - Γνωστά όρια εκτέλεσης
 - Εξαρτάται μόνο από το i (index) και τα $data[i]$
 - Δεν επηρεάζει global μεταβλητές

Map: μια απλή περίπτωση παραλληλίας δεδομένων

- **Σημαντική μορφή παραλληλίας**
 - “Embarrassing parallelism”
 - Μπορεί να εκτελεστεί τόσο με vectors, GPUs όσο και με threads
- **Προσοχή στην επιβάρυνση των threads**
 - Δεν δικαιολογείται το σχήμα «ένα στοιχείο ανά thread»
 - Συνήθως σε ομάδες στοιχείων (blocks) – καλύτερη εκμετάλλευση και της κρυφής μνήμης
- **Τι συμβαίνει όταν η συνάρτηση δεν είναι ισοβαρής;**
 - Π.χ. όταν η δουλειά του $f(i)$ είναι ανάλογη του i

Βιβλιογραφία

- Michael McCool, James Reinders, and Arch Robison. 2012. *Structured Parallel Programming: Patterns for Efficient Computation* (1st ed.). Morgan Kaufmann Publishers Inc., San Francisco, CA, USA.